

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Mgr. Daniely Zemanové a soudců JUDr. Radana Malíka a JUDr. Barbary Pořízkové v právní věci žalobce: N. Č., zastoupeného Mgr. Václavem Mimránkem, advokátem se sídlem Čechyňská 23, Brno, proti žalovanému: **Krajský úřad Ústeckého kraje**, odbor školství, mládeže a tělovýchovy, se sídlem Velká Hradební 3118/48, Ústí nad Labem, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 26. 5. 2005, č. j. 63185/05/SMT-863/05-2, o přijetí ke vzdělávání do prvního ročníku střední školy, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 29. 8. 2007, č. j. 15 Ca 140/2005 – 52,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce (dále jen „stěžovatel“) kasační stížností napadá v záhlaví označený rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem (dále jen „krajský soud“), kterým byla

zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí Krajského úřadu Ústeckého kraje, odboru školství, mládeže a tělovýchovy (dále jen „žalovaný“), ze dne 26. 5. 2005, č. j. 63185/05/SMT-863/05-2. Tímto rozhodnutím bylo zamítnuto odvolání stěžovatele a potvrzeno rozhodnutí ředitele Gymnázia Most (dále jen „ředitel gymnázia“), ze dne 20. 4. 2005, č. j. G/151/05/a, jímž stěžovatel nebyl přijat ke vzdělávání na tomto gymnáziu do 1. ročníku oboru vzdělávání 79 – 41 – K/401 gymnázium – všeobecné od 1. září 2005.

Stěžovatel v úvodu kasační stížnosti nesouhlasí se zamítnutím žaloby a tvrdí, že ze strany krajského soudu nedošlo ke zjištění všech skutečností a důkazů potřebných pro správné posouzení věci. Krajský soud nesprávně a neoprávněně posoudil stěžovatelovu znalost českého jazyka v době jeho účasti na přijímacích zkouškách ke studiu na Gymnáziu v Mostě v roce 2005. Úkolem soudu bylo pouze posoudit zákonnost rozhodnutí žalovaného a ředitele gymnázia. Stěžovatel dále namítá, že jeho tzv. skóre, tedy výsledek přijímací zkoušky, mělo být vypočítáno bez přihlédnutí k výsledkům ověřování jeho schopností v češtině plyně reagovat na běžné otázky denního života a že úroveň jeho znalosti českého jazyka byla dostačující ke studiu na předmětném gymnáziu. Pokud znalosti českého jazyka stěžovatele byly ohodnoceny 5 body, je toto přímým důkazem jeho schopnosti na gymnáziu studovat stejně tak, jak jsou toho schopni jiní uchazeči, kteří z matematiky dosáhli 0, resp. 2,5 bodu, a byli ke studiu přijati. Stěžovatel rovněž upozorňuje na nepravdivé tvrzení ředitele gymnázia o faktické nemožnosti výpočtu tzv. skóre bez zadání výsledků v části český jazyk, protože počítačový program takový postup údajně neumožňuje. Krajský soud podle stěžovatele odmítl umožnit řediteli gymnázia vysvětlit způsob výpočtu skóre, avšak stěžovateli se podařilo prokázat zaujatost ředitele gymnázia vůči němu a ostatním uchazečům o studium na tomto gymnáziu, kteří chtějí nastoupit ze zahraniční školy, a rovněž, že ověřování stěžovatelových schopností v českém jazyce plyně reagovat na běžné otázky denního života bylo provedeno způsobem odporujícím zákonu. Účelovosti tvrzení ředitele gymnázia o neschopnosti stěžovatele v českém jazyce plyně reagovat na běžné otázky denního života nasvědčuje i výsledek stěžovatele ze zkoušky OSP. Krajský soud dále uznal, že součástí správního spisu jsou oficiální dokumenty dokládající dosavadní studium stěžovatele v Ruské federaci. Odmítl však uznat fakt, že se jedná o studium na ruské střední, nikoli základní škole.

Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti konstatuje, že stěžovatel zjevně záměrně vágně označuje důvody, pro které podává kasační stížnost, když tvrdí, že bylo porušeno jeho právo na spravedlivý proces v důsledku nezjištění všech potřebných důkazů. Opomíjí okolnost, že soudy přezkoumávají napadený výrok rozhodnutí v mezích žalobních důvodů. Podle žalovaného není pravdivé tvrzení stěžovatele o tom, že soud odmítl umožnit řediteli gymnázia vysvětlit způsob výpočtu a že se stěžovateli podařilo prokázat zaujatost ředitele gymnázia. Ve zbytku žalovaný odkazuje na své vyjádření k věci (zřejmě k žalobě). Má za to, že soud

rozhodl v intencích platných předpisů a navrhuje, aby kasační stížnost byla jako nedůvodná zamítnuta.

Ze správního spisu žalovaného Nejvyšší správní soud zjistil následující skutečnosti rozhodné pro posouzení důvodnosti kasační stížnosti:

Stěžovatel podal pro školní rok 2005/2006 přihlášku ke studiu na střední školu Gymnázium Most. V této přihlášce uvedl, že je státním občanem Ruské federace. Namísto prospěchu za první a druhé pololetí osmého ročníku a první pololetí ročníku devátého z českého jazyka a literatury uvedl známky z jazyka ruského. Vzhledem k neúplnosti přihlášky byl ředitelem gymnázia vyzván k doplnění průměrného prospěchu za výše zmíněná období a současně k podání žádosti o prominutí přijímací zkoušky z českého jazyka. Požadované náležitosti ve stanovené lhůtě doplnil, žádost o prominutí přijímací zkoušky z českého jazyka podal rovněž. Následně byla stěžovateli zaslána pozvánka k přijímacím zkouškám, v níž byl stanoven termín konání zkoušky (18. 4. 2005), a stěžovatel byl upozorněn, že v době vymezené testu z českého jazyka bude probíhat rozhovor k ověření znalosti českého jazyka, která je nezbytná pro vzdělávání na gymnáziu [§ 20 odst. 4 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon)]. Kategoriemi hodnocenými v rámci přijímacího řízení byly český jazyk, obecné studijní předpoklady (dále též jen „OSP“), matematika a průměrný prospěch ve druhém pololetí 8. ročníku a v prvním pololetí 9. ročníku základní školy. Při přijímací zkoušce byly využity testy společnosti SCIO CZ, s.r.o., které byly vyhodnoceny počítačovým programem dodaným stejnou organizací. Z protokolu o rozhovoru nahrazujícím zkoušku z českého jazyka, který je součástí správního spisu, vyplývá, že stěžovatel byl dotazován na několik okruhů otázek: dosavadní docházka do školy a další studijní plány; rodné město a jeho okolí, co se stěžovateli líbí na Mostě; zájmy, oblíbené a neoblíbené školní předměty, četba; studium českého jazyka; významy slov (shodný či podobný význam, protiklad). Tříčlenná komise, jejímž předsedou byl ředitel gymnázia, během ústního pohovoru sledovala porozumění mluvenému jazyku, interpretaci textu po poslechu, motivaci ke studiu a porozumění interpretovanému textu zadání otázek OSP. Dle záznamu vypracovaného komisí stěžovatel rozuměl otázkám jen velmi málo, nebyl schopen souvislého projevu, reagoval jednoslovně, často chybně, neovládal obtížnější témata. Na základě uvedených skutečností komise dospěla k závěru, že stěžovatel není schopen v českém jazyce plynule reagovat na otázky vztahující se k běžným situacím denního života. Výsledkem tak bylo doporučení bodově ohodnotit část přijímací zkoušky z českého jazyka na dolní hranici bodovaných uchazečů, celkem tedy 5 body, a test OSP bodově ohodnotit na úrovni poloviny průměrného hodnocení bodovaných uchazečů, celkem 26,25 body. Po celkovém vyhodnocení výsledků jeho přijímací zkoušky nebyl stěžovatel přijat ke studiu, a to vzhledem k jeho umístění v pořadí přijatých a nepřijatých uchazečů a pro velký počet uchazečů, kteří lépe vyhověli kritériím přijímacího řízení stanoveným ředitelem gymnázia.

Zákonný zástupce stěžovatele, Mgr. J. Č., rozhodnutí ředitele gymnázia napadl odvoláním, v němž prvostupňové rozhodnutí označil za nepřezkoumatelné pro zmatečnost, odporující ustanovením právních předpisů v něm uvedených a rovněž čl. 14 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod.

Žalovaný, který rozhodoval o odvolání jakožto druhostupňový správní orgán, toto odvolání zamítl a napadené rozhodnutí ředitele gymnázia potvrdil. V úvodu odůvodnění svého rozhodnutí konstatoval, že stěžovatel přicestoval do České republiky dne 20. 2. 2005, v době rozhodování správních orgánů obou stupňů byl stěžovatel žákem základní školy Most. K přijímací zkoušce a přijímacímu řízení obecně žalovaný uvedl, že ustanovení § 60 odst. 3 školského zákona dává řediteli pravomoc rozhodnout o konkrétní podobě přijímací zkoušky, přičemž její obsah a formu stanoví v souladu s rámcovým vzdělávacím programem základního vzdělávání. Obsahem přijímací zkoušky jsou její součásti a záleží na rozhodnutí ředitele školy, kolik jich v jejím rámci stanoví. O přijetí uchazeče ke vzdělávání ve střední škole rozhoduje ředitel této školy. Z článku 33 odst. 1 a 2 Listiny základních práv a svobod dle právního názoru žalovaného vyplývá, že právo na vzdělávání ve středních školách je zaručeno každému uchazeči dle jeho schopností, ovšem i za předpokladu splnění podmínky stanovené v § 59 odst. 1 školského zákona, tedy splnění povinné školní docházky nebo úspěšného ukončení základního vzdělávání před jejím splněním a prokázáním vhodných schopností, vědomostí, zájmů a zdravotní způsobilosti. V závěru svého rozhodnutí žalovaný zdůraznil, že kompetenci ke stanovení kritérií přijímacího řízení svěruje zákon pouze řediteli střední školy. Krajskému úřadu tedy v rámci odvolacího řízení nepřísluší kritéria stanovená ředitelem střední školy žádným způsobem měnit či doplňovat, ale pouze posuzovat jejich zákonnost a respektování při samotném rozhodování. V případě stěžovatele proběhlo přijímací řízení podle žalovaného v souladu s ustanoveními § 59 a § 60 školského zákona i vyhláškou č. 671/2004 Sb., kterou se stanoví podrobnosti o organizaci přijímacího řízení ke vzdělávání ve středních školách, a byly dodrženy všechny vyhlášené podmínky přijímacího řízení.

Stěžovatel rozhodnutí o odvolání napadl žalobou, zde uplatněné žalobní body odpovídají svým obsahem odvolacím námitkám.

Krajský soud žalobu jako nedůvodnou zamítl. Neztotožnil se s tvrzením stěžovatele, že se žalovaný nevypořádal s jeho námitkami o neoprávněnosti zápočtu do tzv. skóre výsledku stěžovatelových znalostí českého jazyka, když žalovaný tak podrobně učinil na str. 2 odůvodnění svého rozhodnutí. Znalost českého jazyka, která je nezbytná pro studium dotyčného uchazeče, má být dle krajského soudu ověřena vždy, a to buď klasickou přijímací zkouškou, nebo k žádosti uchazeče rozhovorem. V důsledku počítačového zpracování přijímací zkoušky pak bylo legitimní, aby tříčlenná komise provedla převedení slovního hodnocení rozhovoru do hodnocení bodového, což bylo vyjádřeno 5 body, protože jediné tak mohla

škola získat výsledné hodnocení úspěšnosti stěžovatele při přijímací zkoušce srovnatelné s výsledky ostatních uchazečů. Pokud stěžovatel dále namítal, že před vydáním rozhodnutí mu nebyla dána možnost vyjádřit se k podkladům rozhodnutí, popř. navrhnout jejich doplnění, nemohla tato skutečnost mít vliv na zjištění skutečného stavu věci ani na rozhodnutí samotné, neboť žalovaný v rámci odvolacího řízení neshromažďoval další důkazy. Jako podklad pro vydání rozhodnutí využil toliko spis zaslaný ředitelem gymnázia. K námitce nerespektování stěžovatelových studijních středoškolských povinností bylo pro krajský soud rozhodné, že v době podání přihlášky ke vzdělávání v příslušném gymnáziu byl stěžovatel žákem základní školy. Je sice pravdou, že právo na vzdělávání ve středních školách je zaručeno každému uchazeči, ovšem za předpokladu splnění podmínky § 59 odst. 1 školského zákona. Stěžovatel dále dle krajského soudu chybně zaměňuje správní řízení jako takové za vlastní přijímací řízení, když při vlastním výkonu přijímací zkoušky není rozhodováno o právech a povinnostech uchazeče o studium. Stěžovatel v rámci přijímacího řízení v důsledku nedostatečného ovládnutí českého jazyka neprokázal v uspokojivé míře vhodné schopnosti a vědomosti k přijetí na Gymnázium v Mostě. Stěžovatel v neposlední řadě nesprávně zastává názor, že žalovaný je oprávněn měnit kritéria přijímacího řízení. Kompetenci k jejich stanovení zákon svěřuje pouze řediteli střední školy, příslušný krajský úřad může jen posuzovat jejich zákonnost a respektování při samotném rozhodování o přijetí či nepřijetí jednotlivých uchazečů. V závěru odůvodnění svého rozhodnutí krajský soud zdůraznil jako zásadní fakt stěžovatelovu nedostatečnou znalost českého jazyka pramenící z jeho velmi krátkého pobytu v České republice před přijímacím řízením. Právě tato skutečnost negativně ovlivnila výsledek přijímací zkoušky.

Kasační stížnost je podle § 102 a násl. s. ř. s. přípustná. Dle obsahu podání lze jednotlivé stížní body subsumovat pod důvody vymezené v ustanovení § 103 odst. 1 písm. b) a d) s. ř. s. Stěžovatel namítá vady řízení spočívající v tom, že při zjišťování skutkové podstaty byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, napadené rozhodnutí správního orgánu měl zrušit. Postup krajského soudu též označil za nepřezkoumatelný pro vadu řízení před soudem, která měla za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé. Rozsahem a důvody kasační stížnosti je Nejvyšší správní soud podle § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s. vázán.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v rozsahu důvodů uplatněných v kasační stížnosti a dospěl k závěru, že není důvodná. Při rozhodování vycházel z následujících úvah:

Podle § 59 odst. 1 školského zákona *ke vzdělávání ve střední škole lze přijmout uchazeče, kteří splnili povinnou školní docházku nebo úspěšně ukončili základní vzdělávání před splněním povinné školní docházky, pokud tento zákon nestanoví jinak,*

a kteří při přijímacím řízení splnili podmínky pro přijetí prokázáním vhodných schopností, vědomostí, zájmů a zdravotní způsobilosti. Dle odst. 2 téhož ustanovení o přijetí uchazeče ke vzdělávání na střední škole rozhoduje ředitel této školy.

Ustanovení § 60 odst. 3 školského zákona stanoví, že ředitel školy vyhlásí přijímací řízení v termínu stanoveném prováděcím právním předpisem. V rámci přijímacího řízení může ředitel školy rozhodnout o konání přijímací zkoušky, jejíž obsah a formu stanoví v souladu s rámcovým vzdělávacím programem základního vzdělávání. Pokud ředitel školy rozhodne, že se přijímací zkouška nekoná, informuje o tom uchazeče nebo zákonného zástupce nezletilého uchazeče bez zbytečného odkladu. Dle odst. 4 ředitel školy stanoví jednotná kritéria přijímacího řízení pro všechny uchazeče přijímané v jednotlivých kolech přijímacího řízení do příslušného oboru a formy vzdělávání pro daný školní rok a zveřejní je do konce března. V přijímacím řízení ředitel školy hodnotí uchazeče podle a) znalostí uchazeče vyjádřených hodnocením na vysvědčení z předchozího vzdělávání a dále výstupního hodnocení uchazeče ze základního vzdělávání, pokud bylo uchazeči vydáno, b) výsledků přijímací zkoušky nebo talentové zkoušky, je-li stanovena, a c) dalších skutečností, které osvědčují vhodné schopnosti, vědomosti a zájmy uchazeče. Podle odst. 6 téhož ustanovení pak platí, že pokud splní podmínky přijímacího řízení více uchazečů, než kolik lze přijmout, rozhoduje jejich pořadí podle výsledku hodnocení přijímacího řízení.

Podle § 20 odst. 4 školského zákona osobám, které nejsou státními občany České republiky a získaly předchozí vzdělání v zahraniční škole, se při přijímacím řízení ke vzdělávání ve středních a vyšších odborných školách promíjí na žádost přijímací zkouška z českého jazyka, pokud je součástí přijímací zkoušky. Znalost českého jazyka, která je nezbytná pro vzdělávání v daném oboru vzdělání, škola u těchto osob ověří rozhovorem.

Z výše uvedeného vyplývá, že při přijímacím řízení uchazeči o studium na střední škole prokazují především své vhodné schopnosti, vědomosti a zájmy. Obsah a formu přijímacího řízení stanoví ředitel školy, jenž pak na základě výsledků tohoto řízení rozhodne o přijetí těch uchazečů, kteří nejlépe splnili stanovená kritéria. V souvislosti s konkrétními aspekty projednávané věci je třeba zdůraznit úlohu ředitele školy. Zákon mu svěřuje pravomoc (a povinnost) stanovit konkrétní podobu přijímacího řízení. V souladu se zákonem (§ 60 odst. 3 školského zákona) je ředitel vázán pouze rámcovým vzdělávacím programem základního vzdělávání, jenž stanoví zejména cíle, formy, délku a povinný obsah vzdělávání, jeho organizační uspořádání, nezbytné materiální, personální a organizační podmínky apod. (§ 4 odst. 1 školského zákona). Řediteli školy je tak zákonem dána poměrně značná volnost při přípravě přijímacího řízení. Musí proto dbát především na povinnost stanovení stejných podmínek (slovy zákona „jednotných kritérií“) pro všechny uchazeče a následné objektivní vyhodnocení výsledků v rámci zákonem stanovených kategorií.

Stěžovatel v úvodu kasační stížnosti tvrdí, že ze strany krajského soudu nedošlo ke zjištění všech potřebných skutečností a důkazů a věc v důsledku toho nebyla správně posouzena. Nejvyšší správní soud chápe citované konstatování jako vymezení rámce kasační stížnosti, a jelikož neobsahuje žádné konkrétní tvrzení, nelze se jím samostatně zabývat. V samém závěru pak stěžovatel obdobně namítá, že v důsledku nezjištění všech potřebných důkazů rovněž bylo porušeno jeho právo na spravedlivý proces zakotvené v čl. 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a svobod. Jelikož toto tvrzení opět nijak blíže nekonkretizoval, nelze jej považovat za samostatný bod kasační stížnosti (k tomu srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 12. 2005, č. j. 2 Azs 92/2005 – 58, publikovaný pod č. 835/2006 Sb., v němž se zdejší soud vyjádřil k náležitostem žaloby, přičemž závěry jsou aplikovatelné i na náležitosti kasační stížnosti).

Stěžejním bodem kasační stížnosti je námitka týkající se výpočtu výsledku přijímací zkoušky stěžovatele, tzv. „skóre“. Podle stěžovatele mělo být toto skóre vypočítáno bez přihlídnutí k výsledkům ověření jeho schopností v češtině plynně reagovat na běžné otázky denního života. S tím velmi úzce souvisí tvrzení stěžovatele, že úroveň jeho znalosti českého jazyka byla dostačující ke studiu na předmětném gymnáziu. Pro posouzení důvodnosti této námítky je třeba vycházet z výše citovaného § 60 odst. 4 školského zákona. Toto ustanovení ukládá řediteli školy hodnotit uchazeče v přijímacím řízení podle znalostí uchazeče vyjádřených hodnocením na vysvědčení z předchozího vzdělávání a dále výstupního hodnocení uchazeče ze základního vzdělávání, pokud bylo uchazeči vydáno, dále dle výsledků přijímací zkoušky nebo talentové zkoušky, je-li stanovena, a dalších skutečností, které osvědčují vhodné schopnosti, vědomosti a zájmy uchazeče. Pro hodnocení těchto kritérií musí ředitel školy vypracovat systém hodnocení, který musí být transparentní, jednotný a jednoznačný. Dostát těmto požadavkům je náročné, zákon řediteli školy ponechává volnost v rozhodnutí, zda přijímací zkoušky připraví sám, či zda využije služeb některého z odborných subjektů specializovaného na tvorbu testů k ověřování znalostí a na způsoby jejich hodnocení. Jak je uvedeno výše, zodpovědným za zvážení negativ i pozitiv jednotlivých způsobů přípravy konkrétního obsahu přijímacího řízení je ředitel školy. Lze obecně konstatovat, že v případě, kdy podobu přijímacího řízení tvoří sama škola, může se zaměřit na určité prioritní okruhy znalostí, které při vzdělání preferuje, nese však veškerou zodpovědnost za objektivitu a zákonnost zkoušky a jejího hodnocení. Je proto obvyklé, že ředitelé školy využívají profesionálů v této oblasti, mezi které patří i společnost SCIO CZ, s. r. o. (dále jen „společnost SCIO“). Tato společnost se specializuje na přípravu přijímacích zkoušek na střední a vysoké školy, ředitel předmětného gymnázia rozhodl o tom, že při přijímacím řízení využije jí připravené testy a výsledky budou vyhodnoceny počítačovým programem téže společnosti. Jako rozhodující kritérium pro přijetí uchazeče ke studiu bylo hodnoceno tzv. skóre, počítané jako vážený percentil výsledků jednotlivých zkoušek (český jazyk, matematika, OSP) a prospěchu ze základní školy (druhé pololetí 8. třídy a první pololetí 9. třídy) každého uchazeče.

Ustanovení § 20 odst. 4 školského zákona, umožňující cizincům na žádost prominout zkoušku z českého jazyka a ověřit jejich znalosti jazyka rozhovorem, z uvedeného způsobu hodnocení výjimku nestanoví. Nelze akceptovat interpretaci stěžovatele, dle níž by výsledek ověření znalosti českého jazyka dle § 20 odst. 4 školského zákona v přijímacím řízení vůbec nebyl hodnocen. Účelem citovaného ustanovení je snížení případného handicapu žáků, jejichž mateřským jazykem není čeština a v důsledku toho mohou být oproti ostatním žákům znevýhodněni. Pokud by nechtěli být ve znalostech českého jazyka srovnáváni s ostatními žáky, na jejich žádost jim je tato zkouška prominuta, namísto ní se však musí podrobit ověření znalosti jazyka formou rozhovoru. Forma rozhovoru minimalizuje možnost nepochopení zadání písemného testu, dovoluje upřesnění otázky a v daných souvislostech je objektivnějším prostředkem ověření znalostí. Výsledek rozhovoru je však nutno zahrnout do hodnocení výsledku přijímacího řízení, v daném případě do tzv. skóre. Pokud by se tak nestalo, nebylo by možno porovnat výsledek přijímacího řízení žáků skládajících zkoušku z českého jazyka a uchazečů, kteří se namísto ní podrobili rozhovoru a vydat objektivní rozhodnutí o výsledku přijímacího řízení v souladu s § 60 odst. 4 školského zákona. Ustanovení § 20 odst. 4 školského zákona umožňuje uchazeče, který osvědčí potřebnou schopnost porozumění a konverzace v českém jazyce, ohodnotit vysokým počtem bodů i bez ověřování zvládnutí některých složitých gramatických jevů, které jsou předmětem „klasické“ zkoušky. Pokud se stěžovatel domníval, že samotné zahrnutí výsledku rozhovoru nahrazující zkoušku z českého jazyka je v rozporu se zákonem, pak Nejvyšší správní soud z uvedených důvodů neshledal tuto námitku opodstatněnou.

Stěžovatel dále poukazuje na skutečnost, že výsledek 5 bodů, kterým byla ohodnocena jeho znalost českého jazyka prostřednictvím rozhovoru, byl přímým důkazem o jeho schopnosti studovat na předmětném gymnáziu, neboť ke studiu na něm byli přijati i uchazeči, kteří z některé části přijímací zkoušky (např. matematiky) získali bodů méně. Zdejší soud k tomu pouze podotýká, že výsledek přijímací zkoušky, rozhodný pro přijetí uchazeče ke studiu, byl v daném případě představován pomocí skóre vypočítaného jako vážený percentil části přijímací zkoušky z českého jazyka, matematiky, OSP a průměrného prospěchu. Stěžovateli nelze dát za pravdu, pokud jen účelově poukazuje na jednu z částí zkoušky samostatně, když v rámci přijímacího řízení takto posuzována nebyla.

V kasační stížnosti je dále zmíněno údajně nepravdivé tvrzení ředitele gymnázia a žalovaného o nemožnosti vypočítat skóre bez zadání výsledků zkoušky z českého jazyka do počítačového programu určeného k vyhodnocení zkoušky, a to s odkazem na skutečnost, že toto daný program neumožňuje. Toto objasnění ředitele školy je možno označit za nepřesné a poněkud zjednodušující skutečné důvody, pro které je vyhodnocení pohovoru nutno zahrnout do výpočtu výsledku zkoušky, avšak tento dílčí nedostatek nemohl způsobit nezákonnost jinak správného rozhodnutí.

Krajský soud též podle stěžovatele odmítl umožnit řediteli gymnázia vysvětlit způsob výpočtu skóre. Nejvyšší správní soud z protokolu o jednání, při němž byl ředitel gymnázia vyslechnut jako svědek (č. 1. 49 spisu krajského soudu), ověřil, že stěžovatel ani jeho zákonný zástupce při tomto jednání takový požadavek nevznegli. Způsob výpočtu skóre je nadto seznatelný ze správního spisu. Námitku, že se stěžovateli podařilo před krajským soudem zcela bezpečně prokázat zaujatost ředitele gymnázia vůči němu a také vůči všem ostatním uchazečům o studium, kteří chtějí nastoupit ze zahraniční školy, stěžovatel vznesl poprvé až v kasační stížnosti. Totéž platí o námitce, že ředitel gymnázia nebyl oprávněn nejen předsedat komisi, která rozhovorem zkoušela schopnost stěžovatele plyně reagovat na běžné otázky denního života v českém jazyce, ale ani být u tohoto rozhovoru přítomným. V žalobě taková tvrzení stěžovatele obsažena nejsou, krajský soud se k nim proto nevyjadřoval, a v souladu s ustanovením § 104 odst. 4 s. ř. s. tak nemůže učinit ani Nejvyšší správní soud přezkoumávající zákonnost rozhodnutí krajského soudu.

Stěžovatel rovněž uvádí, že před soudem bezpečně prokázal ověřování svých schopností z českého jazyka ze strany gymnázia způsobem odporujícím zákonu. Nejvyšší správní soud se v této otázce ztotožňuje s právním názorem vysloveným krajským soudem v kasační stížnosti napadeném rozsudku, tedy že z protokolu o rozhovoru ze dne 18. 4. 2005 nevyplývá, že by byl stěžovatel prozkoušán z psaní v českém jazyce, přičemž takový postup vyloučil ve své svědecké výpovědi i ředitel gymnázia, tehdejší předseda komise. Je však nutno konstatovat, že i pokud by stěžovatel byl během rozhovoru požádán o napsání jednoho či několika slov na tabuli, nemůže tato skutečnost změnit nic na tom, že v celkovém kontextu tato jednotlivost, vybočující z formy rozhovoru, nemohla mít vliv na zákonnost ověření stěžovatelových znalostí. Opačný výklad zastávaný stěžovatelem, neumožňující jakkoli se odchýlit od stanovené ústní formy, je nepřípustně restriktivní a odporuje účelu tohoto ustanovení. Tím je pokud možno komplexní ověření znalostí českého jazyka uchazeče, přičemž je zohledněna a brána v úvahu jeho cizí státní příslušnost a zejména získání předchozího vzdělání v zahraniční škole.

Stěžovatel v dalším bodu kasační stížnosti poukazuje na skutečnost, že ze zkoušky z OSP, jejímž účelem je mimo jiné ověřit u uchazeče o studium na gymnáziu hloubku speciálních znalostí českého jazyka a slovní zásoby, získal 26,25 bodů. Tento výsledek byl lepší než u 10 přijatých uchazečů o studium a na jeho základě lze jen stěží tvrdit, že stěžovatel nebyl schopen plyně reagovat na běžné otázky denního života. Nejvyšší správní soud k této námitce nejprve opět poukazuje na již výše zmíněný fakt, že o celkovém výsledku přijímací zkoušky rozhodoval vážený percentil všech jejích jednotlivých částí (český jazyk, matematika, OSP a průměrný prospěch). Z protokolu o rozhovoru, jímž byla ověřena stěžovatelova znalost českého jazyka, pak vyplývá, že komise doporučila bodově ohodnotit stěžovatelovy znalosti nejen z českého jazyka na dolní hranici

bodovaných uchazečů, tj. 5 body, ale též v části OSP na úrovni poloviny průměrného hodnocení bodovaných uchazečů, tj. právě zmíněnými 26,25 body. Je tedy zřejmé, že při hodnocení znalostí českého jazyka i obecně studijních předpokladů ustavená komise vycházela z rozhovoru se stěžovatelem. Jeho schopnosti plynne reagovat na běžné otázky denního života se tak promítly v ohodnocení obou zmíněných částí zkoušky. Takto komplexně je pak třeba k výsledkům obou částí přijímací zkoušky přistupovat. Nelze účelově poukazovat pouze na jednu z těchto částí a z jejích výsledků pak dovozovat schopnosti stěžovatele zjištěné rozhovorem.

Krajský soud podle stěžovatele dále nesprávně uvádí, že z obsahu správního spisu nevyplývá, že by stěžovatel v rámci přijímacího řízení předložil nějaké oficiální dokumenty dokládající jeho dosavadní středoškolské studium. Stěžovatel však toto své tvrzení dále nijak nedoplnil, z kasační stížnosti není zřejmé, jaký vliv vůbec mělo předložení předmětných dokumentů v řízení před správními orgány a jaká je souvislost mezi těmito dokumenty a stěžovatelem tvrzenou nezákonností rozhodnutí žalovaného, případně ředitele gymnázia. Krajský soud se k dané problematice vyjádřil pouze zběžně, když uváděl, že gymnázium do celkového hodnocení stěžovatele jako u ostatních žáků zahrnulo i jeho prospěch dosažený v 8. a 9. ročníku ruské školy. Tyto výsledky stěžovatel sám doložil k přihlášce ke studiu, k výzvě ředitele gymnázia doplnil i jejich průměr započítávaný do výsledků přijímací zkoušky. V tomto ohledu stěžovatel způsob výpočtu celkového skóre, tedy výsledku přijímací zkoušky, nijak nezpochybňuje.

Pokud stěžovatel namítal, že krajský soud nesprávně a neoprávněně posoudil jeho znalost českého jazyka v době účasti u předmětné přijímací zkoušky, a že účelem soudu bylo pouze posoudit, zda rozhodnutí žalovaného a jemu předcházející rozhodnutí ředitele gymnázia byla vydána v souladu se zákonem, neshledal Nejvyšší správní soud ani tuto námitku důvodnou. Krajský soud přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů. Jen v závěru svého rozsudku konstatoval, že pro souzenou věc je zásadní ten fakt, že žalobcova nedostatečná znalost českého jazyka, když v České republice pobýval před přijímacím řízením velmi krátkou dobu, dosti negativně ovlivnila výsledek přijímací zkoušky. Tuto skutečnost krajský soud uvedl již nad rámec vypořádání se se žalobními námitkami jako *obiter dictum*, což nezpůsobuje nezákonnost rozhodnutí, ale naopak přispívá k lepšímu, zřetelnějšímu vyjádření úvah soudu a důvodů jeho rozhodnutí. V projednávané věci se navíc s daným konstatováním lze jen ztotožnit. Je faktem, že stěžovatel byl z objektivních důvodů determinován nedostatečnými znalostmi českého jazyka, znalosti uchazeče o studium se však hodnotí ke dni konání přijímacích zkoušek. Při přijímacím řízení takové omezení uchazeče nemůže být zohledněno, stejně jako např. různé individuální indispozice apod.

S ohledem na výše uvedené Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že stěžovatelem uplatněné kasační námitky nejsou ve vztahu k napadenému

rozsudku krajského soudu důvodné. Protože v řízení nebyly shledány ani jiné nedostatky, ke kterým Nejvyšší správní soud dle § 109 odst. 3 s. ř. s. přihlíží z úřední povinnosti, kasační stížnost byla v souladu s § 110 odst. 1, větou poslední, s. ř. s. zamítnuta.

Stěžovatel, který neměl v tomto soudním řízení ve věci úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti ze zákona (§ 60 odst. 1 s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s.). Žalovanému, jak vyplývá z obsahu spisu, náklady v tomto řízení nevznikly. Proto soud rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 16. července 2008

Mgr. Daniela Zemanová
předsedkyně senátu